

які будуть ефективними за умови злагоджених дій державних органів та суспільства.

Список використаних джерел:

1. Про запобігання корупції: Закон України № 1700-VII від 14.10.2014 р. [Електронний ресурс]. Режим доступу. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>
2. Бабенко К. А., Лазаренко С. Ж. Організаційно-правові аспекти протидії корупційним діянням. Інвестиції: практика та досвід. 2015. С. 109-113.
3. Гбур З. В. Фактори впливу корупції на економічну безпеку та шляхи їх вирішення. Державне управління. Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 21. С. 77-81.
4. Нонік В. В. Дослідження сутності та трактування поняття «корупція»: еволюційний аспект. Державне управління. Інвестиції: практика та досвід. 2019. № 3. С. 99-105.
5. Шевчук І. В. Корупційна складова як чинник дестабілізації та загроза економічній безпеці України. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2017. № 12.

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ COVID-19

Калініченко О. М., аспірант кафедри менеджменту, Київський національний торговельно-економічний університет

Глобалізаційні процеси, що відбуваються в сучасному світі, зумовлюють все більше проникнення в різні аспекти життєдіяльності людства нових технологій, поглядів, концепцій та теорій. Це викликано активним науково-технічним прогресом в рамках червертої промислової революції. Впровадження інноваційних розробок в повсякденне життя стає беззаперечною вимогою часу для будь-якої господарської одиниці, в тому числі і для закладів вищої освіти. Університети повинні бути основними магнітами для інновацій, враховуючи науковий потенціал та розгалуджене матеріально-технічне забезпечення. Ключовим аспектом їх інноваційної політики має бути формування та функціонування ефективної інноваційної інфраструктури, що дозволить системно управляти всіма процесами та координувати діяльність відповідних підрозділів, відділів, цетрів та служб. Особливо відчутною необхідність цифрової трансформації стала на тлі пандемії COVID-19, яка змусила кардинально переглянути традиційний підхід до здійснення освітнього процесу.

Метою дослідження є формування теоретичних та практичних підходів до процесу цифрової трансформації вищої освіти в умовах COVID-19. Для цього слід проаналізувати сутність та механізми цифровізації, поєднати їх зі специфікою діяльності ЗВО та сучасними світовими тенденціями.

Цифрова економіка - тип економічної діяльності, що характеризується активним використанням цифрових технологій збору, аналізу, передачі та зберігання інформації у всіх сферах [1]. Цифрова трансформація визначається, як процес проникнення новітніх технологій в усі сфери життєдіяльності людини, який забезпечує доступність, легкість та швидкість передачі цифрових даних [2].

Якщо говорити про вплив цифровізації на діяльність закладів вищої освіти, то їх основним завданням є максимальне перенесення комунікаційних процесів в онлайн-середовище. Яскравим стимулом цього стала світова пандемія COVID-19, що повністю трансформувала освіту [3]. Запровадження карантинних обмежень зупинило традиційну діяльність вищої школи і змусило шукати нові методи управління та технології надання освітніх послуг. Враховуючи це, цифровізація закладу вищої освіти має відбуватись комплексно і включати в себе такі напрями:

- створення дієвої інноваційної інфраструктури;
- зміна традиційної моделі навчання на змішану;
- запровадження крос-дисциплінарних онлайн-курсів;
- впровадження інноваційних технологій (Інтернет речей, VR, AI тощо);
- використання хмарних технологій та онлайн-інструментів в адмініструванні та освітньому процесі;
- формування єдиного цифрового середовища;
- використання Big Data та аналітичних систем;
- проведення просвітницької роботи у сфері цифрової грамотності.

Загалом інноваційну інфраструктуру ЗВО можна визначити, як сукупність структурних організаційних одиниць, що забезпечують системну реалізацію інноваційної діяльності на базі закладу вищої освіти [4]. В якості найбільш ефективних структур, що сприяють підвищенню цифрового потенціалу вищої школи і знайшли застосування в найбільш успішних університетах світу, практично всі фахівці називають модульний принцип побудови внутрішньої інфраструктури ЗВО [5], що включає:

- бізнес-інкубатори, в тому числі студентські, що створюються з метою підвищення якості підготовки молодих спеціалістів за рахунок впровадження нових форм навчання, створення за участю студентів малих підприємств, розвитку науково-технічної творчості молоді;
- технопарки і офісні бізнес-центри, що надають резидентам технопарку та творчим колективам університету послуги з організації виставок, конференцій, виданню рекламних проспектів тощо;
- інноваційні науково-освітні центри, які об'єднують в єдиний комплекс малі інноваційні підприємства, НДІ, бізнес і творчі колективи університету;
- інноваційно-технологічні центри, інформаційно-аналітичні системи (центри), інноваційно-впроваджувальні та інноваційно-виробничі центри;
- дослідно-промислове виробництво, експериментальні центри, центри метрології і стандартизації, навчально-наукові полігони;
- конструкторські бюро, в тому числі студентські;
- центри колективного користування науковим устаткуванням;
- центри трансферу технологій – продаж технологій;
- інноваційно-освітні центри – здійснюють додаткову освіту студентів старших курсів, спеціалістів галузей промисловості, співробітників університету;

– центри інтелектуальної власності – здійснюють пошук, інвентаризацію об'єктів інтелектуальної власності і укладають ліцензійні угоди;

– інженерні проблемно-орієнтовані центри – створюються і діють за проблемно-галузевим принципом на основі угод з організаціями і підприємствами і є структурними підрозділами ЗВО. Діяльність центрів пов'язана з виробництвом інновацій, а також з наданням інжинірингових, експертних та консультаційних послуг.

Зміна традиційної моделі навчання – процес, який викликаний не лише погіршенням епідемічної ситуації, а й розвитком технологій загалом. Інтернет відкриває освітні можливості не залежно від територіального розташування. Все більшого поширення набувають крос-дисциплінарні онлайн-курси, які пропонуються не лише закладами освіти, а й приватними компаніями. COVID-19 дозволив їм успішно конкурувати між собою, адже не всі університети змогли ефективно перелаштуватись на онлайн-навчання. Практичне спрямування та гнучкість все частіше стає важливішим фактором для споживачів освітніх послуг ніж наукова експертиза та досвід вищої школи. Щоб втримати позиції на новому цифровому ринку університети повинні внести зміни в традиційний підхід до здійснення освітньої діяльності, забезпечити можливість ефективного онлайн-навчання, сформувати актуалізований перелік ключових освітніх програм з достатнім практичним наповненням.

Впровадження новітніх технологій в освітніх процес дозволяє забезпечити максимальну його доступність та ефективність. VR-технології та штучний інтелект допомагають модернізувати подачу інформації, зробити її динамічною та більш привабливою для студентів, а використання Big Data та аналітичних систем необхідне для вирішення низки задач, таких як облік учасників освітнього процесу, адміністрування господарських процесів, формування навчальних планів на основі багатфакторного аналізу тощо.

Для того, щоб цифрова трансформація була ефективною слід сформувати єдине цифрове середовище, яке буде забезпечувати функціонування всіх складових елементів за допомогою сучасних серверних систем та хабів [6]. Враховуючи сучасні інформаційні загрози, воно повинне бути захищеним від зовнішнього світу за допомогою систем кібербезпеки.

На тлі світової пандемії COVID-19 процес цифровізації вищої освіти стає беззаперечною необхідністю. Сучасні технології дозволяють максимально ефективно трансформуватись з найменшими втратами. Можна визначити, що без цього – університети будуть швидко втрачати свою конкурентоздатність. Важливо здійснювати цей процес системно, формуючи інноваційну інфраструктуру та єдине цифрове середовище, в рамках яких реалізовувати перехід від традиційної моделі.

Навіть у разі нормалізації епідемічної ситуації, масової вакцинації та формування колективного імунітету світ вже не стане таким, яким був до пандемії. Світова спільнота зрозуміла, що застарілі методи не дозволяють швидко реагувати на нові виклики. Тому можливість швидко та безперешкодно

оперувати інформацією, цифровізуючи свою діяльність, стає ключовим інструментом досягнення успіху в сучасному цифровому світі.

Список використаних джерел:

1. Філіпенко, А. Цифрова економіка: теоретико-прикладний аспект [Текст] / А. Філіпенко // Економічна теорія. - 2020. - N 2. - С. 54-66.
2. Encyclopedia of Information Science and Technology, Fourth Edition (10 Volumes). IGI Global, June, 2017. 8104 p.
3. Murphy MP. COVID-19 and emergency eLearning: Consequences of the securitization of higher education for post-pandemic pedagogy [Internet]. Contemporary Security Policy. 2020 Apr; 3(41): 492-505. Available from: doi:10.1080/13523260.2020.1761749
4. Коляденко С. В. Цифрова економіка: сучасні світові тенденції розвитку [Електронний ресурс] / Світлана Василівна Коляденко // Тези доп. Міжнарод. наук.-практ. конф. «Цифрова економіка як фактор інноваційного розвитку суспільства», 11 листоп. 2020. Тернопіль. С. 23-25. – 2020. – Режим доступу до ресурсу: <http://socrates.vsau.edu.ua/repository/getfile.php/27365.pdf>.
5. А. Князевич [Князевич А.О. Управління інфраструктурним забезпеченням інноваційного розвитку економіки: мо ногр. Рівне: Волинські обереги, 2018. 362 с.]
6. Digital Disruption: The Growth Multiplier - Oxford Economics. Режим доступу: <https://www.anupartha.com/wp-content/uploads/2016/01/Accenture-Strategy-Digital-Disruption-Growth-Multiplier.pdf>

МАНІПУЛЯТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДІЛОВІЙ КОМУНІКАЦІЇ

Козловська С. Г., канд. техн. наук, Карамішева Л. О., магістр, Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова, м. Черкаси

Ділове спілкування є обов'язковою складовою сучасного бізнесу. Знання етичних норм та принципів ділового спілкування дозволяє бізнес-партнерам швидше досягати взаєморозуміння, а також сприяє їх високоефективній співпраці. При такій комунікативній взаємодії люди, як правило, мають на меті для себе домогтися бажаного, тобто переконати партнера стати на ваш бік. І в такому разі важливо не лише володіти майстерністю переконувати, але й володіти всім арсеналом психологічних аспектів ділового спілкування.

Ефективне використання механізмів ділового спілкування дозволяє значно поліпшити якість взаємодії, домогтися успіхів у бізнесі. Але саме спілкування можна використовувати з різними цілями. Використання прийомів комунікації, справжня мета яких не збігається із заявленою партнером по спілкуванню, несе йому явну або приховану шкоду, називається маніпуляцією.

Сам термін «маніпуляція» почали застосовувати в науковій літературі з психології на початку 1920-х років. Це слово походить від латинського manus «рука» (manipulus – «жменя», від manus і ple – «наповнювати») [1, с. 259].

Однією з перших книг, присвячених маніпуляції свідомістю, була книга соціолога із ФРН Герберта Франке «Маніпульована людина» (1964). У ній автор дає таке визначення: «Під маніпулюванням у більшості випадків слід розуміти психічний вплив, який виробляється таємно, а отже, і на шкоду тим